

„Dumnezeu dragoste este”

LBRIS

We know
books

NIKA **ORTODOXĂ**

iulie

nr. 7 (150) / 2011

PĂRINTELE ARSENIE PAPACIOC
† 19 IULIE 2011

**Învată să ai
mereu un zâmbet
ascuns în inimă!"**

Să avem nădejde!
DE GHEORGHE FECIORU

CONVERTIREA UNUI
CONDAMNAT LA MOARTE
„Fără suferință nu se poate
lucra mântuirea” (I)

Tema numărului: Să avem nădejde!

scrisoare de început | pag. 1

Sfântul Sofronie de la Essex:
„În nădejdea unei slave și mai mari”

editorial | pag. 3

Să avem nădejde!,
de Gheorghe Fecioru

miresele lui Hristos | pag. 6

Cuvioasa Galáktia din Iraklio:
„Nu mai pot îndura
dragostea lui Dumnezeu!” (I)

prăznuiri | pag. 12

Maica Vartolomeea Popovici:
„Dragoste, dragoste, dragoste!” (II)

școala părinților | pag. 19

Filosofia nepăsării...,
de Dr. Psih. Irina Petrea

pag. 25

YouTube, Social Media și școala online (VI),
de Lect. univ. dr. Andrei Drăgulescu

știința de a iubi | pag. 27

Dr. John Gottman:
„Cei patru călăreți ai Apocalipsei” (I)

cauzele bolilor | pag. 30

Mitocondriile, barometrul echilibrului nostru,
de Ana Gheorghiu

cu noi Este Dumnezeu | pag. 34

Elena și Liviu Lupescu:
„Rădăcinile în pământ
și privirea către cer” (I)

pag. 40 | cuvântul duhovnicului

Părintele Arsenie Papacioc:
„Învăță să ai mereu un zâmbet ascuns în inimă!”

pag. 50 | mărturii

pag. 52 | minuni

Sfântul Ioanichie de la Muscel

pag. 56 | teologica

Gheronda Iosif Vatopedinul:
„Îmbrățișarea Crucii” (I)

pag. 59 | convertiri

Convertirea unui condamnat la moarte (I)

pag. 65 | mărturii

pag. 66 | cuvinte vii

Vremea mișcării de rezistență,
de Sergiu Ciocârlan

pag. 70 | al optulea veac

Dependența de ecrane
în dezvoltarea copiilor (III),
de Dr. Bioetician Virgiliu Gheorghe

pag. 75 | actualități

Armele lor biologice
și armele nepăsării noastre,
de Tatiana Petrache

pag. 77 | pentru viață

Dumnezeu a vrut ca eu să trăiesc

pag. 79 | concursuri

IBDIS

We know

CUVIOASA GALÁKTIA DIN IRÁKLIO

† 20 MAI 2021

„Nu mai pot îndura dragostea lui Dumnezeu!” (I)

Am avut marea și nesperata binecuvântare să o întâlnesc pe Gherondissa Galáktia în urmă cu trei ani, în iulie, când am petrecut praznicele Cuvioșilor Sofronie de la Essex și Paisie Aghioritul la picioarele ei, într-o colibuță smerită, lipită cu unul dintre pereți de biserica din sat. Soțul meu, Mircea Stanciu, suferind pe atunci de un cancer în stadiu avansat, avea o comunicare aparte cu Maica încă dinainte de-a o cunoaște, așa că, atunci când am sosit, Maica îl aștepta deja cu nerăbdare. Când a văzut-o, Mircea s-a prăbușit la picioarele ei, plângând, gest care nu-i stă în fire, dar apoi mi-a povestit că a trăit o dragoste atât de mare, încât a simțit că i se înmoaie oasele.

Plânsul pocăinței, rugăciunea isihastă și nădejdea în Dumnezeu – dar, mai presus de toate, o dragoste care îți topea măruntaiele, iată, în câteva cuvinte, atmosfera din jurul maicii, care ni s-a părut atunci nespus de firească. Să o rugăm acum, cu nevrednicie, să ne trimită și nouă, păcătoșilor, o picătură din acel plâns și o scânteie din acea rugăciune. Amin. **(A.S.)**

„Lumină! Lumină! Lumină
Lumină fără de început și fără
de sfârșit!” (Maica Galáktia)

Cuvioasa Galáktia s-a născut în ziua de 5 martie 1926, în satul Pómpia din preajma orașului

Iraklio, capitala Cretei, primind la botez numele de Galátia, care înseamnă „Albă ca laptele”

UBRIS | We know books

Familia i-a oferit o pildă de viață creștinească autentică, iar aceasta a fost sămânța ce a căzut în pământul cel bun al inimii sale. Tatăl ei, Mihail Kananákis, era medicul satului – un adevărat doctor fără de arginți, foarte jerfitor și sensibil la suferința aproapelui, care i-a insuflat fiicei sale o mare dragoste de oameni. Încă dinainte de a dobândi copii, a luat în casa sa doi frați orfani, lipsiți de orice ajutor, care aveau să crească apoi alături de cele patru fiice ale sale. Galátia spunea adesea despre tatăl ei: „Niciodată nu m-am mândrit că tata era medicul satului, ci că era un om adevărat și un creștin adevărat”. Iar în acea vreme, profesia de medic era cinstită în mod deosebit, medicul fiind unul dintre cei mai importanți membri ai comunității, alături de preot și învățător.

Bunicul din partea mamei a fost un preot cu viață sfântă, format în duhul isihast al monahilor de la Mănăstirea „Cuvioșii Partenie și Evmenie” din Kudumá. Este de ajuns să amintim că din această obște au făcut parte Cuvioșii Anastasie Kudumianitul¹ și Evmenie Saridakis², ucenicul Sfântului Nichifor Leprosul, ca să înțelegem moștenirea duhovnicească de care a avut parte Galátia. Părintele Nikolas, bunicul ei, a fost căsătorit numai doi ani, după care, rămas văduv, a petrecut vreme de 66 de ani în nevoiță călugărească.

Dintre cele patru fiice ale vestitului doctor Kananákis din Pómpia, cea mai aleasă era Galátia, a treia la rând: deosebit de frumoasă, mereu gata să facă ascultare, cu multă bună-cuviință și un suflet nespus de milostiv. Nu judeca niciodată pe nimeni, ci le arăta tuturor bunătate și înțelegere.

VEDEREA LUMINII NEZIDITE

Parcursul ei duhovnicesc nu s-a datorat numai tradiției familiei ei, ci și propriilor sale alegeri și căutări. Încă din copilărie L-a dorit cu toată ființa ei pe Hristos, iar El i-a cucerit inima și Și-a făcut-o mireasă. De mică s-a dăruit rugăciunii, în care se nevoia multe ore pe zi, fără însă a trece

cu vederea slujirea aproapelui. Cabinetul tatălui ei era locul ideal pentru a-i îngriji pe cei în suferință: le alina rănilile, le spunea o vorbă bună, îi întârea în răbdare și le făcea milostenii într-ascuns din micile ei economii. Și în familie, Galátia era cea dintâi în toate: în gospodărie, la muncile câmpului, la adusul apei de la fântână și la ducerea medicamentelor către bolnavi. Tatăl ei, văzând-o mereu smerită, tăcută, gata de orice slujire și indiferentă la răsplăți și laude, o îmbrățișa, spunându-i cu dragoste: „Galátia, draga tatii, ridică-ți și tu capul, ca să nu se folosească de tine chiar toți! E timpul să înveți să spui «Nu»”.

Odată, în adolescență, Galátia i-a răspuns nepotrivit tatălui ei, mahnindu-l. Fata s-a spovedit apoi Părintelui Nikolaos, bunicul ei, care a tratat-o aspru. Tânăra Galátia nu-și mai putea găsi liniștea. Îngenunchiată în camera ei, vărsa lacrimi de pocăință, rugându-L sfășietor pe Sfântul Duh să o ierte. Și, într-o zi, pe când sufletul îi ardea în iadul pocăinței, ochilor ei sufletești li s-a arătat Lumina cea nezidită a Învierii. Într-o clipită, pe neașteptate, aflându-se în pivniță după treburi, o flacără alb-albăstruie, plină de bună mireasmă și răcoare, s-a pogorât din cer și a pătruns lin, cu pace, înlăuntrul ei, deschizându-i orizonturile duhovnicești și lărgindu-i inima. A simțit atunci cum păcatele i se spulberă ca frunzele uscate împrăștiate de vânt. Inima Galátiei, zdrobită de pocăință, a fost cuprinsă de focul Dragostei dumnezeiești, care nu a mai părăsit-o niciodată. Dumnezeu i-a dat să guste din dulceața Raiului, chemând-o la nevoița Crucii, singura ce călăuzește pe calea către Înviere. I s-a deschis atunci fântâna inimii adânci, după cum însăși mărturisește, și astfel a început să se apropie de cele cerești. După această minunată vedere a hotărât să l se dăruiască pe deplin lui Hristos.

Deși nu a fost căsătorită, a avut slujire de mamă încă de foarte tânără, asumându-și întru totul îngrijirea unei nepoate, Antonia, fiica uneia dintre surorile ei. Antonia se născuse cu Sindromul Down și, pentru că de mică o iubea foarte mult pe

mătușa Galátia și se simțea în siguranță în preajma ei, până la urmă întreaga familie a fost de acord ca fetița să fie crescută de ea. Micuța Antonia avea o sănătate foarte fragilă și nu putea vorbi, așa că, nemaștiind cum să o ajute, Galátia i-a cerut ajutorul Arhanghelului Mihail, căruia i-a trimis o mică danie la vestita mănăstire închinată lui din insula Sími. A pus banii și pomelnicul într-o sticlă, a pecetluit-o și a aruncat-o în mare, încredințată fiind că Arhanghelul îi va purta de grijă. Mica ei jertfă a fost purtată de valuri drept la destinație, primind răspuns de la mănăstire, după care, a doua zi, micuța Antonia a început să vorbească. De atunci, legătura ei cu Arhanghelul a rămas pe viață una foarte apropiată și directă, adevărită de nenumăratele minuni de fiecare zi. Nu după multă vreme, a mai aruncat în mare o sticlă cu bani către o bisericuță în ruine dintr-un sat îndepărtat, aflat în sud-vestul Cretei, care și aceasta a ajuns cu bine la destinație. Minunea a prilejuit înnoirea și redeschiderea bisericuței.

PRIETENIA CU ARHANGHELUL

Arhanghelul Mihail își arăta mereu bunăvoință față de această tânără cu petrecere îngerească. Odată, pe când părinții făceau asupra ei presiuni să se căsătorească, Galátia, fugind și închizându-se în cameră, a luat în brațe icoana Arhanghelului și l-a rugat sfâșietor să facă ceva pentru a le zădărnici planul. Și de data aceasta intervenția Arhanghelului a fost neîntârziată. Casa s-a cutremurat din temelii, ușile s-au trântit de perete și un vuiet cumplit i-a pus pe fugă pe pețitori. Evlaviosul ei tată a înțeles atunci că nu avea rost să-i mai vorbească despre mărițiș, dându-și seama că, pentru ea, era o adevărată mucenicie.

Patruzeci de ani încheiați a îngrijit-o pe Antonia. Și nu era deloc ușor să crești un copil cu un astfel de handicap, care nici nu era al tău, dar Galátia se socotea o privilegiată, pentru că, alături de Antonia, inima ei a învățat să devină tot mai simțitoare. A trecut prin multe încercări din pricina bietei copile, care mai făcea stricăciuni prin sat

sau se purta nepotrivit cu oamenii. Atunci Galátia era ocărâtă, luată peste picior și multe bârfe circulau pe seama ei din pricina aceasta. Maica spunea adeseori: „Crucea mi-o cunosc numai eu și Dumnezeu, Care pe toate le știe”. Ea însă le arăta dragoste tuturor, nu ținea minte răul și nici odată nu s-a auzit din gura ei vreun cuvânt de nemulțumire sau de cărtire împotriva cuiva.

Dimpreună cu ridicarea acestei cruci grele s-a îngrijit și de lucrarea inimii, printr-o viață de nevoiță aspră, cu rugăciune neîncetată, metanii nenumărate, cercetarea Scripturilor și a Sfinților Părinți și împlinirea poruncilor lui Hristos. Mergea adesea la biserică, ajungând dimineața devreme, înainte de venirea preotului. Se spovedea regulat, după o cercetare amănunțită a conștiinței, și se împărtășea foarte des cu Preacuratele Taine. Ținea posturi aspre și vorbea foarte puțin.

Socotea că vremea rugăciunii este cel mai însemnat răstimp al zilei și cea mai mare lucrare. Prin rugăciune ajunsese la adevărata comuniune cu ceilalți și se bucura de prietenia cea nemincinoasă și statornică pe care numai Dumnezeu și Sfinții ți-o pot dăruia. Avea o rugăciune atât de puternică, încât uneori, în timpul Dumnezeieștii Liturghii, copilașii din biserică o vedeau strălucind în Lumină, înălțată o palmă de la pământ și în conjurată de cetele îngerești. Despre rugăciunea ei, Cuviosul Anastasie de la Mănăstirea Kudumá spunea: „Am văzut rugăciunea Maicii Galáktia și m-am spăimântat!”. De aceea, ori de câte ori o întâlneau, atât el, cât și Cuviosul Nil Aghiofaranghitul se plecau înaintea ei și-i sărutau mâna, ca unei adevărate maici duhovnicești. La fel făceau și ierarhii care veneau să o viziteze, printre care se numără Mitropolitul Ierótheos al Nafpaktei, Mitropolitul Serafim al Pireului, Mitropolitul Hrisostom al Trifiliei și Olimpici, Mitropolitul Ioil al Edesei și Mitropolitul Neofit al Morfosului.

**Doamne Iisuse Hristoase,
miluiește-mă!**

„MAICA DOMNULUI NU-ȘI CALCĂ CUVÂNTUL”

Îi iubea pe toți, dar mai cu seamă pe săraci și pe oropsiți, pe bolnavi și pe cei cu diverse handicapuri, pe călători și străini, pe copii și bătrâni, încercându-i pe toți cu darurile dragostei sale. Când lua salariul, îl împărțea imediat săracilor, spunând: „Am făcut o înțelegere cu Maica Domnului: eu să-mi golesc casa, iar ea să-mi trimită tot ce-mi este de trebuință ca să-mi pot duce zilele. Uneori mai întârzie, ca să mă pună la încercare, dar eu sunt liniștită, pentru că știu că oricum va veni. Și, într-adevăr, după câteva zile, iată că sosește! Maica Domnului nu-și calcă cuvântul”.

Dăruia tot și primea înzecit înapoi, dăruind din nou mai departe. Nu oprea nimic pentru sine. Odată avea nevoie de 250 de euro pentru a achita o datorie și a rugat-o în taină pe Maica Domnului să-i facă rost de ei, însă banii întârziiau,

așa că Galátia se ruga stăruitor la icoană: „Maica Domnului, știi că nu-mi pierd nădejdea și că nu va trece zi să nu te implor, până mi-i vei trimite, dar să nu întârzi!” . Și chiar înainte de data scadentă a primit un cec de la o cunoștință din Atena, care până atunci nu-i mai trimisese nicio dată ajutor. De altfel, a fost prima și ultima oară când a primit ceva de la acea persoană. Astfel, lăsându-se în grija lui Dumnezeu, își petrecea viața fără stres, plină de pace și de bucurie.

Într-un an s-a îngrijit să dăruiască la tot satul și oricărui musafir al ei câte un „Acatist al Bunei Vestiri”. Spunea că „Acatistul Bunei Vestiri” este cea mai puternică rugăciune către Maica Domnului și ar trebui să-l citim în fiecare zi cu evlavie, iar după aceea să-i vorbim simplu Maicii Domnului despre problemele noastre.

În fiecare zi, la 5 dimineața îi aștepta pe gunoieri cu dulciuri, fursecuri și cafea, spunând: „Sărmanii oameni! Sunt binecuvântați, pentru că muncesc cinstit, îngropați în gunoarie, ca să poată pune o pâine pe masă!”. Și ei o iubeau mult. Unul dintre ei i-a fost ca un fiu, ajutându-l și îndrumându-l să-și pună viața în rânduială, să se spovedească și să se însoare, devenind un bun creștin. Când unul dintre copiii lui a căzut într-o groapă cu var și și-a pierdut vederea, sărmanul om a venit deznădăjduit la bătrâna Galátia. Ea însă i-a dat curaj, spunându-i să nu se teamă, căci copilul se va face bine și va putea să vadă ca mai înainte. Și, cu adevărat, s-a tămăduit cu rugăciunile ei, după mărturia părinților.

Îi era foarte milă de cei cu handicapuri mentale și i se rupea inima atunci când vedea că oamenii îi batjocoresc. Îi numea „oastea cea aleasă a Împăratului Hristos”, spunând: „Guvernanții îi cinstesc cu medalii și pensii pe răniții de război. Închipuie-ți cum îi cinstește «guvernul» lui Hristos pe cei ce au venit răniți în această lume!”. Se îngrijea până și de pușcăriașii cu condamnări grele, ajutându-i să se slobozească din lanțurile păcatelor și patimilor, ca să dobândească libertatea lăuntrică. Până la adânci

bătrâneți a dat cu mână largă săracilor. Era deja înaintată în vârstă, operată la ambele picioare, dar în fiecare zi pregătea de mâncare pentru bătrânii singuri și bolnavi de prin vecini.

„IATĂ VASUL INIMII TALE!”

Pentru marea ei milostenie, cu puțin înainte de sfârșit, au cercetat-o cei șapte arhangheli care duc la cer rugăciunile sfinților, mărturisește Părintele Antonie Frangákis, cel ce avea să-i stea alături în ultimii douăzeci de ani de viață. I s-au prezentat, așadar, toți arhangheli, pe nume: Mihail, Gavriil, Uriil, Rafail, Fanail, Thanail, Varahiil. Uriil chiar i-a spus că el e cel ce păzește abisul. Și-au ridicat săbiile și „i-au dat onorul”, apoi au condus-o la un palat cu totul și cu totul din aur. „Acesta este locașul tău ceresc!”, i-au spus arhangheli. În mijloc era un vas tot de aur, din care se revărsa o apă cristalină. I-a întrebat: „Ce este acesta?”. „E vasul inimii tale”, i-au răspuns. „Din el se revărsă curăția, tăcerea, smerenia ta și milosteniile tale”.

De multe ori se preda unei tânguiri adânci, lovindu-și fața și ocărându-se pe sine: „Curvo! Hoțo! Lepădătu! Nenorocito!”. Se întrista când era lăudată de oameni, socotind că în felul acesta o nedreptățeau, și se prihănea pe sine fără cruțare. Se bucura când era judecată, pentru că astfel avea prilejul să se îndrepte și să-și reazeze întreaga lucrare duhovnicească. Pentru fiecare om avea un cuvânt bun și o îndreptățire. Nici faptele cele mai grave nu le păstra în minte, ci tăcea și mai degrabă se ruga pentru cei în cauză. „Înaintea lui Dumnezeu sunt cea mai vrednică de osândă și nu am dreptul să judec pe nimeni!”. De aceea, în ultima parte a vieții spunea adesea: „Sunt plină de păcate și nădăjduiesc numai în

mila lui Dumnezeu, pentru că am îmbătrânit, fără să dobândesc lucrarea faptelor bune. Da, pentru judecata aproapelui voi da seamă înaintea lui Dumnezeu”.

Nici un gând de slavă deșartă nu-și avea în loc în sufletul ei, căci își vedea cu adevărat starea de cădere, stricăciunea și nestatornicia. Se simțea mai rea decât toți oamenii, le săruta mâna tuturor și le cerea iertare. Și nu o făcea dintr-o falsă smerenie, ci conștientă de propria ei nimicnicie, simțind că-i lipsesc încă multe, că nu este cea care ar fi putut și ar fi trebuit să fie și considerându-se vinovată pentru tot răul din lume.

Spunea adesea: „Înlăuntrul inimii văd că este Dumnezeu și ce sunt eu. Dumnezeu este totul, iar eu sunt nimic. Dar Îi mulțumesc pentru că-mi arată în ce hal sunt și-mi dă vreme de pocăință. Trăiesc în fiecare zi taina Dragostei Lui. Îmi dăruiește tot ce-L cer, nu-mi refuză nimic, deși sunt un copil neascultător al Lui. Dumnezeu e ca un copil Căruia eu Îi trimit bilețele cu rugăminți. Îmi poartă atât de multă grijă, încât nu mai pot îndura Dragostea Lui! Și totuși, ar fi trebuit să-mi dea să beau apă din canalizările New York-ului, pentru că ale satului meu sunt curate”.

„Am trăit o dragoste atât de mare, încât am simțit că ni se topecs oasele!” (Anca și Mircea Stanciu lângă Maica Galáktia)

„TELEVIZORUL DUHOVNICESC”

Cu cât se apropia mai mult de Dumnezeu, cu atât se pocăia și mai mult, cerându-I mila cu răburile de lacrimi, iar El o umplea cu harisme rare din vistieriile Dragostei Sale: înainte-vederea, străvederea, prorocia și tămăduirile minunate. Galátia însă socotea aceste harisme ca pe ceva firesc, pe care le au toți oamenii, pentru că avea simplitate de copil și ajunsese la curăția de dinainte de căderea lui Adam. Dobândise acest „televizor duhovnicesc al inimii”, pentru că, neputând să călătorească și stând mai tot timpul închisă în casă, Dumnezeu S-a milostivit ca să poată vedea dincolo de gardul curții sale. Harismele ei erau la măsura Cuviosului Porfirie Kafsokalivitul, de aceea a și fost supranumită „Maica Porfiria”.

Cunoștea în amănunt viața fiecăruia, trecutul, prezentul, viitorul, până și cele mai ascunse gânduri, dar vorbea foarte puțin despre cele i se descopereau, de cele mai multe ori pe ocolite, cu multă delicatețe. Se mai întâmpla să vorbească și cu asprime, dar niciodată fără dragoste. Cel mai adesea însă făcea rugăciune pentru cel în cauză și așa îl ajuta. Spunea: „Diavolul se bucură să dea în vileag și să răspândească peste tot cele tainuite ale oamenilor, dar Dumnezeu nu face asta niciodată!”.

Era o adevărată prorociță a Noului Testament, pentru că era o isihastă adevărată. Deosebea limpede trăirile sufletești de cele duhovnicești, ca și energiile create de cele necreate. Spunea: „Mai ales noaptea, când mă rog, vin demoni sub diferite chipuri – uneori în chip de monștri, căutând să mă înspăimânte, iar alteori, mai ales la revărsatul zorilor, se arată ca duhuri bune, căutând să mă amăgească. Îi trădează însă duhoarea, care nu poate fi simțită decât cu mirosul duhovnicesc, altul decât cel trupesc, și care este mai rea decât duhoarea măruntaielor pline de viermi ale animalelor și a cărnii stricate de multe zile. Oricât de bine s-ar deghiza, stârnesc în suflet tulburare, teamă și mândrie, iar de la duhoarea lor te apucă greața și ți se tulbură inima. Dimpotrivă, tot ce este de la

Gerontissa Galátia rugându-se alături de Cuviosul Nil Aghiofaranghitul

Dumnezeu sporește lacrimile pocăinței și smerenia, aducând pace și întărire sufletului”.

Întrebat odată despre petrecerea Cuvioasei Galáktia, Părintele Anastasie Kudumianitul a spus: „Pentru că o viață întreagă a săpat adânc în grădina inimii sale cu Lemnul Crucii, sămânța isihastă a găsit pământ bun și a dat rod bogat în sufletul ei, întinzându-și rădăcinile foarte adânc și înălțându-se grabnic până la înălțimea Învierii”...³ ■

(va urma)

Material realizat de Tatiana Petrache

¹Vezi articolul „Gheronda Anastasie din Creta – un chip patristic al zilelor noastre” din „Familia Ortodoxă” (nr. 119/decembrie 2018).

²Vezi articolul „Mare este Crucea, mare și Învierea” din „Familia Ortodoxă” (nr. 148/mai 2021).

³Articolul are la bază următoarele texte: <https://www.parembasis.gr/index.php/el/journal/current-issue/6865-2021-05-24>, <https://www.parembasis.gr/index.php/el/journal/current-issue/6861-2021-05-21a>, <https://www.parembasis.gr/index.php/el/6887-2021-06-08a>.

MAICA VARTOLOMEEA POPOVICI
DE LA SCHITUL CIOCLOVINA DE SUS
† 10 APRILIE 2021

„Dragoste, dragoste, dragoste!” (II)

Micuță, firavă, dar cu o inimă de oțel, arzând neîncetat pentru Domnul – aceasta a fost Maica Vartolomeea, pustnica de la Schitul Cioclovina de Sus, cale de oră de mers pieptiș de la Mănăstirea Tismana. În cei douăzeci de ani de pustnicie – petrecuți la început într-o colibă de paie, unde nu avea cum să facă focul pe timp de iarnă –, a îndurat multe, inclusiv atacuri ale demonilor, dar a făcut-o cu bucurie, căci din copilărie dorea să-l slujească Domnului.

Octaviana Macrinaș, fost Director general în Ministerul Cercetării și Inovării, ne-a povestit câteva dintre clipele minunate petrecute alături de Maica Vartolomeea, destăinuindu-ne totodată și câteva dintre harismele pe care Domnul i le-a dăruit acestei bătrâne îmbunătățite: iubirea necondiționată pentru întreaga lume, puterea rugăciunii, străvederea, darul vindecării, îndrăzneala pe care o avea înaintea lui Dumnezeu. Descoperind-o pe Maica Vartolomeea, nu putem decât să-l mulțumim Domnului că ne-a dăruit-o și să nădăjduim că, și pentru rugăciunile sale, Dumnezeu va mântui neamul nostru. (R.T.)

„SĂ-L AVEM PE HRISTOS CEL RĂSTIGNIT ÎN INIMA NOASTRĂ”

– Doamnă Octaviana, sunteți una dintre ucenicele din lume ale Maicii Vartolomeea. Vă mai amintiți cum ați cunoscut-o pe maica?

– Îmi amintesc că, atunci când am urcat prima oară la maica, am întâlnit acel suflet care, fiind în contact direct cu Dumnezeu, îți dădea posibilitatea să-ți cunoști starea. Pentru că rugăciunea ei se făcea ca o oglindă, o oglindă a iubirii

în care te puteai vedea așa cum ești. Te ajuta să te cunoști mai bine și, în același timp, prin rugăciunea ei, Dumnezeu lucra asupra ta. Maica era un balsam pentru suflet.

Acolo sus, la maica, urcau mulți pele-rini. Când intrai în bisericuța maicii – vedeți, am spus „bisericuța maicii”, pentru că, în inima mea, biserica este asociată cu Maica Vartolomeea –, te simțeai înfășurat în taina rugăciunii ei, pentru că-i vedeai lucrurile:

„Cine fuge de suferință fuge de Dumnezeu” (Maica Vartolomeea)

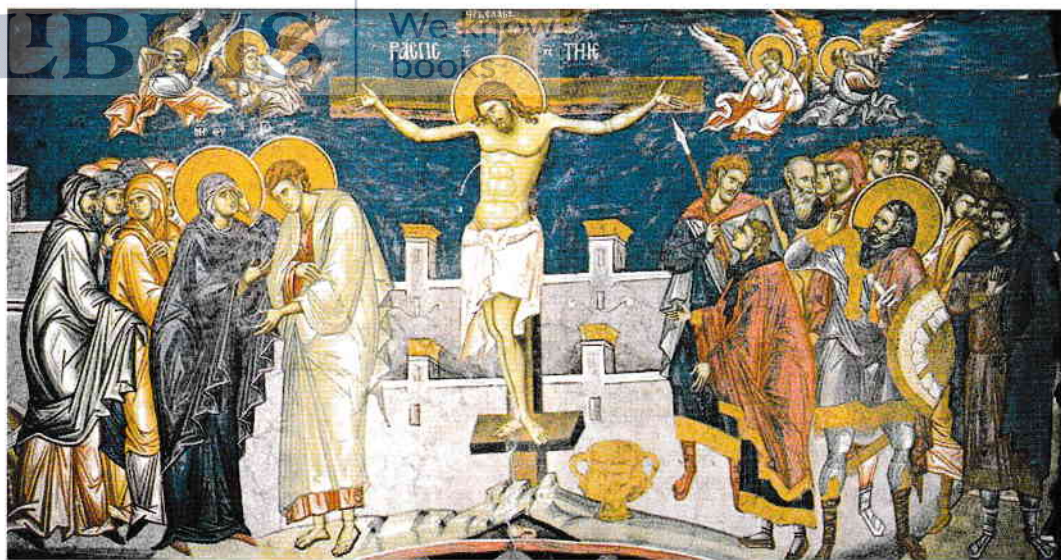
strana ei simplă, făcută din lemn, scăunașul pentru Rugăciunea inimii, suportul pentru cartea de rugăciuni, cărțile ei de rugăciuni pe care le ținea acolo, pregătite pentru orice moment – pentru că, atunci când erau mulți vizitatori, ele rămâneau deschise, iar maica primea pe oricine venea. Erau și perioade în care nu primea, în care era nevoie de foarte multă rugăciune. După ce plecau pelerinii, dacă eu mai zăboveam acolo, simțeam așa, ca o taină în jurul maicii. Aproape că nu mai aveam nevoie să-i pun întrebări; era ca și cum mintea mea primea toate răspunsurile.

Îmi aduc aminte că odată au urcat acolo niște persoane. După ce-au plecat, maica a început să-mi vorbească despre încercările prin care treceau, despre care ei vorbiseră foarte puțin. Dar maica voia să mă învețe pe mine să evit anumite greșeli și mi-a spus

unele lucruri ca și cum le-ar fi citit dintr-o carte. Mi-a arătat că există o cauzalitate între ceea ce noi trăim și faptele noastre, gândurile noastre, cuvintele noastre. În două-trei rânduri, mi-a descoperit taina unor suflete pe care nu le cunosc, dar care trecuseră pe acolo, tocmai ca să înțeleg cât de important este pentru fiecare om să-și cunoască misiunea. Căci în momentul în care aici, pe pământ, se zămislește o făptură, cu siguranță că are o misiune în Cartea Vieții.

„PREZENȚA HARULUI ÎN INIMA OMULUI”

Maica avea acces la tainele creației, văzute și nevăzute. Uneori, când adăstam mai bine de jumătate de zi de vară în vârful Cioclovinei, Maica îmi lămură cauzele duhovnicești ale unor evenimente, ca să mă ajute să înțeleg că doar iubind putem ajuta, putem vindeca și putem spori autentic. Maica trăia acolo singură, dar de fapt nu era niciodată singură. Era întotdeauna cu Dumnezeu, „conectată” cu sfinții și rugătoare pentru lume și pentru fiecare om care urca până la ea. Anumite familii veneau la maica fie pentru că-și doreau copii și nu reușeau să aibă, fie pentru că aveau copii dar erau bolnavi. Uneori, maica îmi spunea de ce în familia respectivă nu s-au născut prunci sau de ce, dacă s-au născut, sunt bolnavi. Îmi arăta că, practic, cheia tuturor suferințelor pleacă de la modul în care se organizează noua familie. Că părinții trebuie să fie foarte atenți la anturajul tinerilor, să-i formeze creștini de cât mai de devreme și să vegheze ca, atunci când ei urmează să-și întemeieze o familie, să facă acest pas cu conștiința Bisericii, adică să se cunune religios. Este un aspect foarte important, pe care maica îl sublinia de fiecare dată, ca în familii să existe Taina Cununii, și apoi, bineînțeles, Taina Spovedaniei și a Împărtășaniei. Iar copiii care se nasc sub Taina Cununii, întotdeauna – spunea maica – sunt ocrotiți de Dumnezeu.

„Știi când se liniștește inima omului? Atunci când reușește să-și amintească de Hristos cel răstignit pe Cruce...”

Odată a venit o familie cu doi copii, și maica le-a spus așa: „Să vă bucurați că Dumnezeu v-a dat copii, pentru că voi aveți copii foarte buni, iar alți oameni își doresc să aibă și nu au, sau au copii bolnavi. Să vă bucurați de lucrul acesta!”. După ce au plecat, mi-a zis: „Uite, vezi, are să li se mai nască un copil la anul!”. Și s-a întâmplat ca eu să mă mai întâlnesc o dată cu familia respectivă și să constat că, într-adevăr, au mai făcut un copil, deși părinții erau trecuți de 40 de ani. Maica le-a spus lucrul acesta ca să-i întărească, cunoscând dinainte că asupra femeii aveau să se facă presiuni să avorteze.

– *Despre nevoințele dânzei v-a spus ceva?*

– Maica n-a vorbit niciodată despre nevoințele ei, și nici eu n-am îndrăznit să o întreb. Pentru mine, este ceva firesc să mă port cu discreție față de viața duhovnicească a oamenilor care-L cunosc îndeaproape pe Dumnezeu. Și cred că, atunci când nevoitorul respectiv dorește să-ți împărtășească ceva, este pentru că Dumnezeu îi îngăduie și-ți este și ție de folos. Dar să-i pui tu întrebări:

„Cum te nevoiești?” sau „Câte metanii faci?” pentru mine ar fi fost un sacrilegiu. E ade-vărat, maica îți putea spune câte ceva drept exemplu, ca să-ți arate mai mult lipsa ta de nevoie sau faptul că nu faci exact ce trebuie pentru sufletul tău.

Pentru rugăciune, maica îți făcea un fel de mic îndrumar, în sensul acesta de-a te ruga nu cu anumite rugăciuni, ci de-a te ruga cu putere, de-a te ruga cu dragoste, de-a te ruga având în suflet pace, iubire și iertare pentru toți semenii tăi. Cu alte cuvinte, maica pune accent – ca și Părintele Adrian Făgețeanu, ca și Părintele Arsenie Papacioc – pe apropierea de rugăciune într-o stare de pace, într-o stare de bucurie. Aceasta este cheia de verificare a măsurii tale duhovnicești. Pentru că ești cu Dumnezeu atâta timp cât ești capabil să aduci bucurie celor din jur și să fii o sursă de pace pentru ei.

E ca un fel de verificare, pentru că Duhul Sfânt se odihnește în inima care are capacitatea de a trece prin dureri, nedreptăți, pierderi, vrăjmășii, păstrând pacea launtrică. Iar

această capacitate de a păstra pacea lăuntrică este un semn al micșorării egoismului și este un dar duhovnicesc, mijlocit de rugăciunile povățuitorilor suflerești și dăruit de Sus ca semn al prezenței harului în inima omului. Omul nu poate face nimic bun de la sine, ci doar ajutat de Dumnezeu și însoțit de Duhul Sfânt. În tot ceea ce făcea, maica pune accentul pe iubire: iubirea pentru vrăjmași, pentru cei ce ne fac rău – iar iubirea aceasta are ca prim pas strădania de-a ierta. Omul care dorește să trăiască bucuria aceasta a păcii lăuntrice, spunea Maica Vartolomeea, are nevoie de rugăciune și de răbdare; să-L roage pe Milostivul Dumnezeu să-i dăruiască această pace, pe care nu o poate primi decât de Sus, iar nu din lumea aceasta, după cuvântul lui Hristos: „Pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu” ^{Ioan 14:27}.

„SĂ-L IUBEȘTI PE VRĂJMAȘUL TĂU!”

Maica mi-a povestit, la un moment dat, câte a pățit pentru a ajunge în mănăstire, cât de greu i-a fost în perioada comunistă și cum a reușit să intre, până la urmă, în obștea de la Tismana. Mi-a spus, de exemplu, despre ședința în care urma să fie făcută membră de partid, cum a fost ridicată în picioare și a fost recomandată pentru a fi primită în rândul organizației respective, și cum acest lucru a fost pentru ea ca un cutremur: va fi cu Dumnezeu sau va rămâne în lume? Pentru că, dacă intra în P.C.R., ar fi fost foarte greu pentru ea să mai plece la mănăstire. Și atunci a alergat la biserica „Sfânta Ecaterina” din București, paraclisul studenților de la Facultatea de Teologie, și s-a rugat mult lui Dumnezeu. Și a primit răspuns.

Mi-a spus că, după acea rugăciune, a avut curajul să se ducă în audiență la un mare director general de la un minister din București, de care depindea activitatea întreprinderii în care ea lucra; i-a solicitat sprijinul, pentru că

ea îndura foarte multe nedreptăți la serviciu, și totodată i-a spus că ea nu va mai rămâne în fabrică și că vrea să facă altceva. A fost, pentru mine, un exemplu de ascultare desăvârșită, în sensul că, în lume fiind, singură și complet lipsită de apărare, a avut acest curaj de a merge și de a-și prezenta problema unei persoane care avea putere de decizie maximă în zona respectivă – vă închipuiți ce sensibilitate sufletească și duhovnicească avea și cât de pregătită era ea pentru viața de mănăstire, dacă a considerat că trebuie să ia această, să-i spunem, „binecuvântare” de a pleca din fabrica respectivă chiar de la cineva dintr-o funcție înaltă, care urma să-i procure carnetul roșu!

A vrut să-mi arate prin această întâmplare că Dumnezeu poate lucra prin orice om, indiferent unde este și cine este, atunci când te apropii de el prin rugăciune. Numai printr-o relație duhovnicească putem îmbunătăți relația cu semenii noștri – lucrul acesta l-am învățat eu atunci de la maica. Practic, mi-a arătat că nu trebuie să caut confortul, liniștea aceasta socială aparentă, ci să primesc tot ce vine de la Dumnezeu ca pe un fîcș al vieții, în care te întâlnești cu oameni care Îl cunosc mai mult sau mai puțin pe Dumnezeu, sau nu-L cunosc deloc, Dumnezeu știe de ce, pentru că a-L cunoaște pe Dumnezeu este un dar, și atunci noi trebuie să evităm să fim judecătorii aproapelui.

Maica Vartolomeea a fost maica dragostei. Exact asta făcea: te învăța să nu-l judeci pe aproapele și să-l iubești, indiferent cum este el. E foarte mare darul acesta de a-l iubi pe om așa cum este el, de a-l lăsa liber să se manifeste și de a-l ajuta să nu se rănească. Îmi spunea că trebuie să-l iubești pe vrăjmașul tău, pentru că cel pe care îl crezi vrăjmașul tău nu este, în mod direct, vrăjmașul diavol, de aceea tu trebuie să-l iubești pe omul acela care este mai slab decât tine și este influențat de demoni. Maica m-a învățat să fac diferență